

ชื่อเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลจบใหม่ โดยบูรณาการความฉลาดทาง
อารมณ์ในการดูแลอย่างเอื้ออาทร

ผู้วิจัย เขาวเรศ ก้านมะลิ **ปริญญา** ศ.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน)

กรรมการที่ปรึกษา ผศ. วาที ร.ต. ดร. อรัญ ชูขระเคื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ผศ. ดร. ชนัญชิตาคุณฎี ทูลศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ
แนวทางการดูแลอย่างเอื้ออาทรในวิชาชีพพยาบาล พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมพยาบาลจบใหม่
โดยบูรณาการความฉลาดทางอารมณ์ในการดูแลอย่างเอื้ออาทร นำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้
และศึกษาพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร รวมทั้งประเมินหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น
ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 4 ขั้นตอนคือ 1) การวิเคราะห์และ
สังเคราะห์แนวทางการดูแลอย่างเอื้ออาทรในวิชาชีพพยาบาล โดยใช้วิธีวิจัยแบบอีดีเอฟอาร์
(EDFR : Ethnographic Delphi Future Research) จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกับผู้เชี่ยวชาญ พยาบาล ผู้ป่วย และญาติผู้ป่วยจำนวน
7 คน และการพิจารณาเพื่อคัดเลือกการแสดงออกถึงพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทร และ
แนวทางการส่งเสริมให้พยาบาลจบใหม่มีพฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรของผู้เชี่ยวชาญด้วย
เทคนิคเดลฟาย จำนวน 18 คน 2) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยบูรณาการความฉลาดทาง
อารมณ์ในการดูแลอย่างเอื้ออาทร และทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมกับพยาบาลวิชาชีพจบใหม่
ที่เริ่มปฏิบัติงานในโรงพยาบาลต่างๆ ของจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีงบประมาณ 2555 จำนวน
30 คน และ 3) การนำหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงกับพยาบาลวิชาชีพจบใหม่ที่เริ่ม
ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลต่างๆ ของจังหวัดกาฬสินธุ์ ปีงบประมาณ 2556 จำนวน 30 คน และ
ศึกษาผลที่เกิดขึ้น และ 4) การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม

ผลการวิจัยพบว่า 1) พฤติกรรมการดูแลอย่างเอื้ออาทรมีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ ความ
มีเมตตา กรุณา การเข้าใจ เห็นคุณค่า และเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ การมี

สัมพันธภาพที่เอื้ออาหารเชิงวิชาชีพ การมีความสามารถเชิงวิชาชีพ การมีจริยธรรมเชิงวิชาชีพ และการดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม 2) โครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 หน่วยการเรียนรู้ คือ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์และแรงบันดาลใจ การตระหนักรู้อารมณ์ตนเอง กับการดูแลอย่างเอื้ออาทร การควบคุมอารมณ์ตนเองกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร การพัฒนาอารมณ์ตนเองกับการดูแลอย่างเอื้ออาทร และการฝึกปฏิบัติ การดูแลอย่างเอื้ออาทร โดยแต่ละหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วย วัตถุประสงค์การเรียนรู้ วัตถุประสงค์ที่เชื่อมโยงสู่พฤติกรรม การดูแลอย่างเอื้ออาทร มโนทัศน์การเรียนรู้ ขอบเขตเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ ระยะเวลาการฝึกอบรม และวิธีประเมินผลการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 108 ชั่วโมง 30 นาที โดยผลการประเมินความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 4.96 ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อและคะแนนรวมของแบบวัดพฤติกรรม การดูแลอย่างเอื้ออาทรและแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม มีค่าตั้งแต่ 0.306-0.770 และ 0.455-0.860 ตามลำดับ และค่าความเที่ยงทั้งหมด โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาคของแบบวัดพฤติกรรม การดูแลอย่างเอื้ออาทรและแบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม เท่ากับ 0.954 และ 0.984 ตามลำดับ 3) ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรม การดูแลอย่างเอื้ออาทร โดยรวมและรายด้านที่พยาบาลจบใหม่ประเมินตนเอง และพยาบาลที่เพิ่งประเมินพยาบาลจบใหม่ก่อนการฝึกอบรมกับหลังสิ้นสุดการฝึกอบรม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยภายหลังสิ้นสุดการฝึกอบรมมีค่าสูงขึ้นก่อนฝึกอบรมทุกด้าน และ 4) ค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.37$, S.D.= 0.39)

TITLE : The Development of Training Curriculum for New Nurse by Integrating Emotional Quotient in Caring

AUTHOR : Yaowaret Kanmali **DEGREE :** Ed.D. (Curriculum and Instruction)

ADVISORS : Asst. Prof. Acting Sub Lt. Dr. Arun Suikraduang Chairperson
Asst. Prof. Dr. Chananchidadusadee Toonsiri Committee

RAJABHAT MAHA SAKHAM UNIVERSITY, 2013

ABSTRACTS

The purpose of this study was to analyze and synthesize a concept of caring in nursing professionals, develop and use the training curriculum by integrating emotional intelligence in caring for new nurses include evaluate caring behaviors and evaluate training curriculum. The research and development process contained 4 phases; 1) The analysis and synthesis the concept of caring in nursing professionals by Ethnographic Delphi Future Research (EDFR) follow as review literature and research and interview 7 participants include expertise, nurses, patients and their cousins and 18 expertise for selection caring behaviors by Delphi technique. 2) The developing of training curriculum and try out in 30 new nurses who start working at the hospital in Kalasin Province by 2012. 3) Using the training curriculum and evaluate caring behaviors in 30 new nurses who start working at the hospital in Kalasin Province by 2013 and 4) The evaluation training curriculum.

The study revealed that 1) The caring behavior contained 6 components as follows: kindness, understanding worth and showing respect, professional relationship, professional competency, professional ethics and holistic care. 2) The training curriculum contained 5 learning units during 108 hours 30 minutes as follows: Group relationship and incentive, Self emotional awareness and caring, Self emotional control and caring, Self emotional development and caring and Nursing practice. Each learning units contained objective,

objective correlated to caring behavior, learning concept, scope of content, activity, instructional media, timing of training and evaluation method. The mean of suitability is 4.96, Index of Congruency is 1.00, Item-Total Correction of the caring test and training curriculum questionnaire are 0.306-0.770 and 0.455-0.860 and Cronbrach's Alpha Coefficient are 0.954 and 0.984 respectively 3) The new nurses' caring behaviors after using training curriculum were higher than before using training curriculum at .05 significant level. and 4) The mean of curriculum evaluation overall were at the high level. ($\bar{x} = 4.37$, S.D.= 0.39)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY